duos.terti⁹ tres.quart⁹ q̃tuor.q̃ntus sex ꝓpter bissextũ.sextus septẽ.septim⁹ vnũ. quia vltra septenariũ nõ ꝓcedit.sed reũti tur ad vnũ.ꝛ ita debem⁹ ꝓcedere vsq̃ ad xxviij.annos.tunc reuertimur ad p̃mum annũ cicli.ꝛ ꝓcedim⁹ sicut pri⁹. Vñ trans cursus.xxviij.annorũ vocat ciclus solar⁹ vl⁹ currẽtiũ. Et dr̃ cicl⁹ q̃i circul⁹ ꝑ sil⁹itu/ dinẽ. ¶ Si aũt volum⁹ scire quot⁹ sit an/ nus cicli solaris.debem⁹ diuidere annos dñi ꝑ.xxviij.quotiẽs possum⁹ ꝛ addere il lis.ix.anteq̃ diuidam⁹.quia q̃ xp̃s nat⁹ fuit.tantũ iam ꝓcesserat ille ciclus.ꝛ q̃tus annus remãserit supra diuisionẽ annorũ totus erit ciclus.ꝛ si null⁹ remãserit. tunc sumus in vltimo anno cicli solaris. Vñ ⁊ sus. Annis adde nouẽ dñi.ꝑtire per octo viginti: ciclus sic tibi notus erit. Possu/ mus etiã scire cõcurrẽtes cuiuslibet anni ꝑ lr̃am dñicalẽ illi⁹ anni sicut declarant ⁊ siculi subsequẽtes. A sex.b.q̃nq̃.c.q̃tuor e duo.tres d. Prim⁹ cõcurrẽs.f.lr̃a septi= mus ẽ g. ¶ Hoc ẽ dicere.q̃ q̃ñ a.ẽ lr̃a do= minicalis: in illo anno sunt sex ꝑ cõcurren te.q̃ñ b.quinq̃.q̃ñ.c.q̃tuor.q̃ñ e.duo.q̃ñ d.tres.q̃ñ.f.vn⁹.q̃ñ.g.septẽ. Inuẽto aũt cõcurrẽte debem⁹ eũ iũgere cũ regularib⁹ mensis: cui⁹ feriã kalendalẽ.i.introitũ scí re volum⁹.ꝛ quota fuerit illa sũma si non trãscendat.vij.tota siue tali feria septima ne ille mẽsis itrabit. Si ⁊ trãscẽdat.vij. quotũ fuerit residuũ tota feria septimane ille mensis intrabit. Sicut aũt cõcurrẽtes ita ꝛ dñicales lr̃e variant. Nam in primo anno cicli solaris ẽ.f.lr̃a dñicalis.in secun do e.in tertio d.in q̃nto a. tũc eñ ꝓpter bissextum ꝑtrãsit b. Quod his versibus declarat. Fert ea dux cor amet gens fautor eum coluit bis. Ars gen⁹ ẽ de corde bono gignit ferus ensis. Dicta beãt aqua.gens fons dat cunctis bonus autor In his ⁊sib⁹ sunt.xxviij.dictiões.xxviij annis cicli solaris fuiẽtes. Prima primo secũdo.ꝛ sic ꝑ ordinẽ sumpto initio a p̃= mo anno cicli.ita q̃ quecũq̃ fuerit initial⁹ lr̃a alicui⁹ istarũ dictionũ. eadẽ erit lr̃a do minicalis illo ãno cui fuit illa dictio. Ver bi gr̃a. Fert ẽ p̃ma dictio ꝛ fuit p̃mo anno cicli solaris.ꝛ.f.ẽ prima lr̃a.ergo.f.ẽ litte ra dñicalis in p̃mo anno cicli solaris.ꝛ sic de alijs. Et nota q̃ ille ãnus est bissextilis cui deseruit aliqua dictio desinens in t.et ita p̃mus annus cicli semp est bissextilis. cũ ei deseruiat dictio desinẽs in t.scz fert. ꝛ ꝓpter hoc p̃ma lr̃a dictiõis desinẽtis in t.nõ erit lr̃a dñical⁹ in illo anno cui seruit. illa dictio. nisi a loco bissexti vltra. quia lr̃a dñicalis cum bissexto simul mutat. A kalẽdis ⁊o ianuarij p̃cedẽt⁹ ip̃m bissextũ vsq̃ ad locũ bissexti erit lr̃a dñicalis illa q̃ immediate sequit in kalẽdario post illam que deberet esse lr̃a dñicalis. Unde in p̃/ mo anno cicli.f.est lr̃a dñicalis a loco bis/ sexti vsq̃ ad kalẽdas ianuarij sequentis. A kal⁹.⁊o ianuarij p̃cedent⁹ vsq̃ ad locũ bissexti g.est lr̃a dñicalis.ꝛ ita in alijs An nus aũt cui seruit illa dictio sciri potest ꝑ rationẽ supius dictã de ciclo solari. Nam ratio lr̃e dñicalis tunc currẽtis rõne simi= li incipit ꝛ finit. ¶ Nũc aliqua de indictio ne dicam⁹. Est aũt indictio spaciũ tempo ris quo romanus p̃nceps tributũ gentib⁹ indicebat. Si aũt volum⁹ scire quota sit i dictio.debem⁹ addere tres annos annis dñi ꝛ postmodũ diuidere ãnos dñi ꝑ.xv quotiens possum⁹.ꝛ quot⁹ ann⁹ remanse rit facta diuisiõe tota erit idictio.ꝛ si null⁹ supauerit.in vltimo anno indictionis su= mus.ꝛ tunc ad p̃mã idictionẽ reuertimur quia indictio nõ trãscendit.xv. Vñ ⁊sus Sit tribus adiunctis dñi diuiseris annos Per ter q̃nq̃ dat indictio certificata. De indictione plenius dixim⁹ in speculo iudi ciali in tractatu de instrumentorũ edictio= ne.§.j.⁊.post annos.ꝛ infra.vbi de ciclis agẽt. ¶ De era supra dictum est.

De die.

Licet iam supe rius in plerisq̃ locis de die ta/ ctum sit.nihilominus hic speci aliter dicẽdũ est q̃ duplex est dies.s. natu ralis ꝛ artificialis siue vsualis. Naturalis est spaciũ quo sol ducit circa totã terrã ab oriente vsq̃ in occidentẽ.s.spacium diei ꝛ noctis.qõ semp cõtinet.xxiiij.horas. Et dicit dies ista a dijs.quorũ noia romani quibusdã siderib⁹ sacrauerũt. Vñ q̃libet dies ab aliquo deo antiquit⁹ vocata ẽ. vt a ioue ꝛ alijs put sub septimana dictũ est. Vel dies dicit a dya q̃ est duo.quia con tinet duo tempa noctẽ.s.ꝛ diem vsualem

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Qñ aũt incipiat dictũ est in phemio. vij. ptis. Artificialis est spaciũ q̃ sol mozat su per nr̃m emisperiũ ab oztu solis vsq̃ ad oc casũ. ⁊ hic ꝓm sol ascẗsũ ⁊ dscẗsũ crescit pa riter ⁊ decrescit. Dr̃ aũt dies a dyan qd̃ ẗ claritas. Et dicit vsualis siue artificialis. quia solũ hoc temp⁹ aptum est vsib⁹ ⁊ artificijs ⁊ exercendis. Reliqua ps diei na/ turalis dicit noxa noceo. quia nocet visui ⁊ vsui. ⁊ ideo vocata est dies a meliozi pte sine cõmemozatione noctis. iuxta illd̃. Fa ctumq̃ ẗ vespe ⁊ mane dies vn⁹. ¶ Rur sus ptes diei sunt tres ꝓm Isido. s. Ma ne. meridies. ⁊ supma. Mane est lux ma tura ⁊ plena. nec iam crepusculũ. Meri/ dies dicit q̃si medidies. i. medi⁹ dies. vel quia tunc purioz dies est. Suprema ẗ po strema ps diei. Vero dicit a clausis seris. ¶ Noctis xo ptes sunt. vij. s. vesper. cre/ pusculum. cõticiniũ. intẗpestũ. gallicinũ matutinũ. ⁊ diluculũ. Vesperũ dicit a ve spere occidẗtali stella. que tenebras sequẗ tes p̃cedit. ⁊ dicunt tenebre quasi tenẗtes vmbrã. Crepusculũ dicit dubia lux. s. int̃ lucem ⁊ tenebras. Cõticiniũ est quãdo iã homies silent. Intempestũ est mediũ no ctis temp⁹. qñ nil agi põt ⁊ omia silent q̃si iopportunũ. Gallicinũ dicit ꝓpter gallos lucis p̃nuncios. Matutinũ est int̃ abscẗs sum tenebrarũ ⁊ auroze aduentũ. Dilucu lum dicit quasi iam incipiẗs pua diei lux ⁊ auroza que solẗ p̃cedat. Est em̃ auroza diei clarescẗtis exordium. Et nota q̃ dies alij sunt sideriales. in quib⁹ sidera mouen tur. ⁊ hoies a nauigationib⁹ excluduntur alij p̃liares de quib⁹ in libro regum quib⁹ reges solẗt ad bella ꝓcedere. alij intersca/ lares quos scimus. xxij. mẗsibus supesse. alij caniculares. alij solsticiales. alij eq̃no ctiales. de quib⁹ iam p̃missum ẗ. alij fasti in quib⁹ iura fant̃. alij nefasti eis cõtrarij. alij festi. i. festiui. vt sunt dies azimozum. alij ꝓfesti quasi ꝓcul a festis. vt ferialeꝰ. alij mali. vñ apls. Redimẗtes temp⁹ qm̃ dies mali sunt. Quia in eis plus solito ho mines affligunt̃. Et ecõtrario sunt boni. Alij egyptiaci. de quib⁹ p̃missũ ẗ. Est etiã dies salutis in quo dñs venit ad saluãdũ. Est etiã dies iudicij. in quo dñs veniet ad iudicandũ. qui erit bonis dies leticie. mal̃ aũt calamitatis ⁊ miserie. Momentũ xo est minimũ atq̃ angustũ tps a matu sidex dictum. est em̃ extremitas hoze in breuib⁹ interuallis cum aliquid sibi cedit atq̃ suc cedit ꝓm Isido. Hoza grecũ nomẗ ẗ. ⁊ tm̃ latinũ sonat. est em̃ finis tpis. Quot autẗ hozas cõtinet dies naturalis dictuz est in phemio hui⁹ ptis. ¶ Et nota q̃ in mense ianuarij nox habet. xvj. hozas. dies. viij. In februario nox habet. xiiij. dies. x. In martio nox habet. xij. hozas. dies totidez In aprili nox habz. x. dies. xiiij. In maio nox habet. viij. dies. xvj. In iunio nox hz vj. hozas. dies. xviij. In iulio nox habet viij. dies. xvj. In augusto nox habz. x. di es. xiiij. In septembri nox habet. xij. dies totidẗ. In octobri nox habet. xiiij. dies. x In nouẗbri nox habet. xvj. dies. viij. In decembri nox hz. xviij. dies. vj. ¶ Astro/ logus tm̃ curiosus põt hozas aliter equa re. ꝓ p̃missa equatio ꝓ vulgarib⁹ ⁊ simpli cibus sufficere põt.

¶ Incipit scda ps de anno lunari.

Sequitur secũda ps de anno lunari in q̃ agit

Primo quid sit ann⁹ lunaris. ⁊ quot dies contineat. Scdo de regulari bus lunarib⁹. Tertio de epacta. Quarto de embolismo. Quinto de aureo numero Sexto de termino pascali ⁊ aliarũ mobili um festiuitatũ. Septimo de ciclis

¶ Quid sit annus lunaris.

Annus lunaris dicit tribus modis. Pri

mo modo ann⁹ lunaris ẗ spa/ cium quo luna circũit totum zodiacũ. quod quidẗ facit in. xxvij. dieb⁹ ⁊ ix. hozis. Scdo mõ dicit ann⁹ lunaris spacium quo luna circũit solẗ ab vna incẗ sione vsq̃ ad aliã. ⁊ hoc facit in. xxix. die/ bus. ⁊. xij. hozis. Nam cum luna sepatur a sole ad pagrandũ zodiacũ. ⁊ postea reũ titur ad eundẗ punctũ in quo dimiserat so lem nõ inuenit illũ ibi. qz sol iã tm̃ ꝓcessit. suo motu q̃ luna laborat recurrere ad eũ. siue attingere ip̃m duob⁹ dieb⁹ ⁊ trib⁹ ho ris. Tertio dicit ann⁹ lunaris spaciũ. xij. lunationũ in ãno cõi. ⁊. xiij. in embolisma li. de quib⁹ infra dicẗ. Cũ q̃ lunatio que/ libet ꝓstet ex. xxix. dieb⁹. ⁊. xij. hozis. qñ